

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.05.2021

OYA ERSOY

İstanbul Milletvekili

Ülkemizde 2020 yılı başında birçok ürünün gümrük vergisi düşürülmüş ya da sıfırlanmıştır. Arpa ve mısırdaki gümrük vergisi 30 Nisan 2021, yağlık ayçiçeği tohumunda ise 1 Temmuz 2021 tarihine kadar gümrük vergisi sıfırlanmıştır. Pirinç ve çeltiğin 30 Nisan 2021, ayçiçeği yağı ve mercimeğin ise 1 Temmuz 2021'e kadar gümrük vergileri düşürülmüştür.

İthal edilen ürünler sonrasında çiftçiler zarar ettikleri için üretim yapmamaya başlamışlardır. Son 30 yılda ekim alanları 20,3 milyon dekardan 9 milyon dekara (yüzde 55), üretim ise 2 milyon tondan 1,2 milyon tona (yüzde 39) gerilemiştir. Üretimin azalması ile beraber ithalat yapılmaya başlanmış ve Türkiye baklagillerde net ithalatçı konuma gelmiştir. 2020 yılında toplam baklagil üretimi 1,3 milyon ton olup, ocak-kasım döneminde 489 bin tonu mercimek olmak üzere 582 bin ton baklagil ithal edilmiştir.

Tarım Kanunu'na göre, milli gelirin en az yüzde 1'inin tarımsal desteklemeye ayrılması gerekmekte iken, bu rakam yüzde 0,45'i (22 milyar lira) olarak belirlenmiştir. Çiftçilere yönelik teşvik ve desteklemeler yapılmadığı için üretimde artan maliyetler nedeniyle çiftçilerin banka ve tarım kredi kooperatiflere olan borçları katlanarak artmıştır.

2019 yılında bankaların çiftçilere kullandırdığı nakdi krediler 109 milyar TL iken, 2020 yılı kasım ayı itibariyle 129 milyar liraya yükselmiştir. 2021 yılında ise çiftçilerin borcu 137 milyar liraya çıkmıştır. Çiftçilerin ödemekte güçlük çektikleri bu borçlarına ise bankalar yüksek faizlerle yapılandırma teklifi sunmaktadır.

Pandemi nedeni ile üretime ara verilmesi, ithal edilen ürünlerde gümrük vergilerinin düşürülmesi, üretimde ki maliyetlerin artmasıyla beraber birçok çiftçinin mahsulü tarlada kalmıştır. Dün basına yansıyan görüntülerde, Antalya Serikli çiftçiler ellerinde kalan ve maliyetlerini bile karşılayamayacak fiyat istenen ürünlerini çöpe dökerek seslerini duyurmaya çalışmışlardır.

Küresel boyutta yaşanan hem salgın hem de iklim krizi ile mücadele etmenin en etkili yolu, tarımsal desteklerle üretimin yönlendirilmesi, ithal edilen tohum, mazot, gübre, ilaç gibi tarımsal faaliyetlerde kullanılan girdilerin vergi oranlarının azaltılması, teşvikler verilerek, üreticiden tüketiciye olan zincirin kısaltılması ile çiftçinin maliyetinin aşağı çekilmesidir.

Bu bağlamda;

1. Tarım ve Orman Bakanlığı olarak, çiftçilerin korunması ve mahsullerinin tarlada kalmaması amacı ile ithal edilen tarımsal ürünlerdeki gümrük vergisinin tekrar yükseltilmesi için bir çalışmanız olacak mıdır?
2. Çiftçilerin üretimlerinde kullandığı mazot, tohum, gübre ve diğer hammaddeden alınan vergilerin sıfırlanması için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
3. Kaç çiftçinin, Tarım Kredi Kooperatifleri başta olmak üzere Ziraat Bankası ve özel bankalara borcu vardır? Çiftçilerin bu borçlarını silecek misiniz?
4. Tarım Kanunu'na göre, milli gelirin en az yüzde 1'inin tarımsal desteklemeye ayrılması gerekmekte iken, bu rakam neden yüzde 0,45'te kalmıştır?
5. Son 30 yılda ekim alanları 20,3 milyon dekardan 9 milyon dekara (yüzde 55), üretimin ise 2 milyon tondan 1,2 milyon tona (yüzde 39) gerilemesinin nedeni nedir? Bunun için herhangi bir önlem neden alınmamaktadır?
6. Antalya Serik'teki çiftçilerin, tarlada kalan mahsullerinin çöplere dökülmesinin önüne geçilmesi için herhangi bir talimatınız oldu mu?
7. Bakanlığınız 2021 bütçesinden tarımın teşvik edilmesi amacı ile ne kadar tutar ayrılmıştır?